

JULAFTON

TEXT OCH FOTON: THOMAS PLESS

med magisk ugglekonsert

BÄLINGE MOSSAR, SOM ligger en bit norr om Uppsala är relativt känt för den talrika förekomsten av ugglor. Själv bor jag strategiskt i Svarvarbo som ligger mitt på mossen. På julafton klockan två väcktes jag av att en kattuggla satt och ropade utanför mitt sovrumsfönster. Det hade varit en lång period med dis och dimma och som vanligt denna tid på året hade det varit nästan helt tyst på ugglorna. Därför var det ett extra roligt och trevligt sätt att bli väckt på, tänkte jag innan jag somnade om.

På morgonen efter frukost gick jag ut för att ge fåren mat. Klockan var halv sju och kattugglan ropade fortfarande, eller var det kanske ännu en. Svårt att avgöra när man står på ladugårdsbacken. Jag gick till framsidan på huset, lyssnade en stund och kunde där räkna in åtminstone tre ropande kattugglor.

Lämpligt att ta en liten runda med bilen, tänkte jag, och åkte ner till Källvreten som ligger ett par km söderut.

Väl framme kunde jag höra ytterligare två ropande kattugglor och från den ena hördes även den så kallade xylofondrillen. Plötsligt, och kanske triggad av xylofondrillen, hördes en pärluggla från öster. Det var lite oväntat, dels för att det är december och dels för att pärluggla inte är särskilt vanlig här. Jag stannade ca tio minuter och lyssnade innan jag for tillbaka norrut.

När jag passerade Ängsholmen fick jag i strålkastarljuset från bilen se en hornuggla komma flygande längs vägen. Den jagade fram och tillbaka en kort stund utmed det vattenfyllda diket innan den försvann in i mörkret. Det började så sakteliga ljusna så jag vände tillbaka till Källvreten, där det funnits

Slaguggla (*Strix uralensis*).

stationära slagugglor en längre tid.

Väl på plats hörde jag genast en sparvuggla vissla höstlätet. Den satt nära och fint alldeles invid vägen. Plötsligt hördes ännu en sparvuggla lite längre bort i öster och snart därefter satte ytterligare en igång i söder. Även en slaguggla hördes gläfsa inifrån skogen. Det blev allt ljusare och jag gick en runda längst det ena hägnet.

Jag hade nästa gett upp hoppet att få se någon slaguggla då plötsligt en satt på en stolpe mitt i det ena hägnet. Helt obemärkt hade den kommit flygande. Jag tittade en stund på ugglan innan jag gick tillbaka mot bilen. Där på andra sidan vägen sitter då ytterligare en slaguggla. Det flöt på riktigt bra denna morgon. Klockan hade nu blivit halv nio och det hade blivit helt ljus. Jag for då upp till Svarvarbo för att eventuellt få syn på den hökuggla som funnits där några veckor. Och mycket riktigt, den var på plats idag igen. Först satt den högt upp i en gran, men sedan flög den ut och satte sig i en torraka mitt på hygget. Summerat blev det hela 15 ugglor av sex arter denna osannolika morgon, och detta på bara drygt två timmar.

På eftermiddagen samma dag kom

Kenneth Pless med familj för att fira jul tillsammans med oss. När mörkret lagt sig satte kattugglorna igång igen. Från huset i Svarvarbo kunde nu fem kattugglor höras. De ropade mer eller mindre utan uppehåll hela kvällen. Kenneth var lite sugen på att höra pärlugglan så vi drog en kort sväng ner till Källvreten. Även där var kattugglorna igång för fullt, också några som inte hörts på morgonen. Totalt under dagen var det nu uppe i elva kattugglor, varav två honor.

Det hade nu börjat duggregna men det verkade inte bekymra ugglorna. Plötsligt började en pärluggla helt oprovocerat locka från skogen norr om hägnet. Efter en stund flög den över oss och satte sig i granplanteringen där den fortsatte locka några gånger innan den tystnade. Det blev en lyckad sväng således. Därefter for vi tillbaka och fortsatte julfrandet.

Efterföljande dagar var det åter lika tyst som tidigare. Man kan ju fundera på vad det var som triggade ugglorna så pass mycket denna julafton. Vem vet, kanske var det tomten som ropade "ho-ho-ho" när han passerade förbi.

Hökuggla (*Surnia ulula*).